

## Príloha č. 10 súťažných podkladov – Zhrnutie podmienok princípu DNSH k rekonštrukcii a obnove budov

### ZHRNUTIE PODMIENOK PRINCÍPU DNSH K REKONŠTRUKCII A OBNOVE BUDOV (DO NOT SIGNIFICANTLY HARM / NESPÔSOBOVAŤ VÝZNAMNÚ ŠKODU)

Zhrnutie podmienok princípu DNSH k rekonštrukcii a obnove budov (Do Not Significantly Harm / nespôsobovať významnú škodu) je súhrn požiadaviek pre zhotoviteľa stavby, vyplývajúcich z prílohy č. 8 výzvy „PSK-SIEA-002-2023-DV-EFRR - Výzva na podporu energetickej efektívnosti a využívania OZE vo verejných budovách” z operačného programu Program Slovensko 2021-2027, zverejnenej na webovom sídle Slovenskej informačnej a energetickej agentúry ([www.siea.sk](http://www.siea.sk))

Projekt musí byť v súlade s princípom „*nespôsobovať významnú škodu*“ čo značí, že projekt nemôže výrazne narušiť žiaden z nižšie uvedených environmentálnych cieľov. Podmienka musí byť splnená od začatia realizácie hlavnej aktivity do ukončenia obdobia udržateľnosti projektu, pričom prerušenie jej plnenia sa nepripúšťa.

1. V rámci renovácie je podporovaná inštalácia solárnych fotovoltaických (FV) a fototermitických (FT) panelov ako súčasť renovácií budov a zavádzanie nízko uhlíkových alternatív, ako sú tepelné čerpadlá. Tepelné čerpadlo musí byť určené na využívanie geotermálnej energie alebo energie z okolia. **Pričom pri inštalácii FV/FT panelov a tepelných čerpadiel je potrebné preukázať splnenie podmienky životnosti FV/FT panelov aspoň 20 rokov, meničov napätia aspoň 10 rokov a tepelných čerpadiel aspoň 10 rokov.**

Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

#### Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Zhotoviteľ preukazuje splnenie podmienky, že zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie má vydané vyhlásenie o zhode, na základe technického listu zariadenia. Splnenie podmienky životnosti je potrebné preukázať **potvrdením výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia, alebo dokladom výrobcu o záruke zariadenia najmenej v požadovanej dĺžke životnosti zariadenia<sup>1</sup>.**

2. V rámci rekonštrukcie budov musia všetky príslušné spotrebiče vody (sprchové riešenia, sprchy, kohútiky, WC, WC misy a splachovacie nádržky, pisoárové misy a splachovacie nádržky, vane) **patríť do dvoch najlepších tried spotreby vody podľa platného značenia v EÚ (EU Water Label - <http://www.europeanwaterlabel.eu/>).**

#### Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je zhotoviteľ povinný **doložiť údajové listy výrobkov.**

3. V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie zabezpečia subjekty vykonávajúce obnovu a rekonštrukciu budov, **aby aspoň 70 % (hmotnosti) nie nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu zaradeného ako druh odpadu 17 05 04 vo Vyhláske č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov) vyprodukovaného na stavenisku, bolo recyklovaného alebo inak materiálovo zhodnoteného a to vrátane činností spätného zasypávania, pri ktorých sa využije odpad ako náhrada za iné materiály.**

<sup>1</sup> Potvrdenie výrobcu alebo doklad výrobcu je možné nahradiť technickým listom výrobku, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti.

### **Spôsob splnenia podmienky DNSH:**

Pre splnenie tejto podmienky je zhotoviteľ povinný postupovať v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR, Programom odpadového hospodárstva SR, Protokolom EÚ o nakladaní s odpadom zo stavieb a demolácií a *zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov* v znení neskorších predpisov.

Zhotoviteľ preukazuje splnenie tejto podmienky v procese realizácie projektu po vyprodukovaní stavebného odpadu prostredníctvom dokladov preukazujúcich spôsob, akým bolo naložené so stavebným odpadom:

1. **doklad o odovzdaní stavebných odpadov** a odpadov z rekonštrukcie spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi (spoločnosť oprávnená na zber odpadov, spoločnosť oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií):
  - identifikáciu odovzdávajúceho – pôvodcu odpadu (realizátora stavebných prác),
  - identifikáciu stavby, z ktorej odpad pochádza,
  - identifikáciu spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi, ktorá odpad preberá,
  - identifikáciu odpadu (katalógové číslo odpadu podľa prílohy č. 1 Katalógu odpadov),
  - spôsob nakladania s odpadom a
  - dátum odovzdania odpadu,
  - sumarizáciu údajov o vzniknutých stavebných odpadoch a o následnom nakladaní s nimi (na preukázanie splnenia požiadavky, že aspoň 70 % hmotnosti odpadu, ktorý je možné opätovne použiť, recyklovať alebo zhodnotiť, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených).
2. **doklad, preukazujúci oprávnenosť osoby**, ktorá odpad podľa predchádzajúceho bodu preberá, nakladať s odpadom spôsobom, uvedeným v predchádzajúcom bode, t. j.:
  - a) súhlas podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom podlieha súhlasu) alebo
  - b) registráciu podľa § 98 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom nepodlieha súhlasu).
4. Projekt rekonštrukcie (obnovy) budov a stavebnotechnické postupy budú podporovať obehové hospodárstvo a budú brať do úvahy celý materiálový cyklus stavebných výrobkov, budú podporovať využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov v stavebných konštrukciách, komponentoch alebo iných materiálov.

Podpora obehového hospodárstva sa preukazuje najmä na základe odkazu na normu *ISO 20887:2020 Udržateľnosť budov a stavebno-inžinierskych prác* alebo ekvivalentné normy. Návrh na zabezpečenie demontáže a prispôsobiteľnosti. Zásady, požiadavky a usmernenia alebo iné normy posudzovania demontáže alebo prispôsobiteľnosti budov, ktoré preukážu, že sú navrhnuté tak, aby boli efektívnejšie z hľadiska zdrojov, prispôsobiteľné, flexibilné a demontovateľné, aby umožnili opätovné použitie a recykláciu.

Pri použití selektívnej demolácie je potrebné zabezpečiť odstránenie a bezpečnú manipuláciu s nebezpečnými látkami, ako aj uľahčiť opätovné použitie recyklácie selektívnym odstraňovaním materiálov s využitím dostupných triediacich systémov pre stavebný a demolačný odpad.

Stavebné komponenty a materiály použité pri obnove a rekonštrukcii budov nebudú obsahovať azbest ani iné nebezpečné a toxické látky (zoznam látok podliehajúcich autorizácii je v prílohe XIV *Nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH)* a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení Nariadenia Rady (EHS) č.

793/93 a Nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.).

Stavebné prvky a materiály použité pri obnove a rekonštrukcii budov, ktoré môžu prísť do styku s užívateľmi budú emitovať menej ako 0,06 mg formaldehydu na m<sup>3</sup> materiálu alebo zložky a menej ako 0,001 mg karcinogénnych prchavých organických zlúčenín kategórie 1A a 1B na m<sup>3</sup> materiálu alebo prvku, čo sa preukáže skúšaním v súlade s normou CEN / TS 16 516 a ISO 16 000-3 alebo inými porovnateľnými štandardizovanými skúšobnými podmienkami a metódami stanovenia.

Pri stavebných prácach je potrebné prijať opatrenia na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolu s vykonávacou Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v aktuálnom znení.

#### **Spôsob splnenia podmienky DNSH:**

Zhotoviteľ nepredkladá za účelom preukázania splnenia tejto podmienky žiadne informácie alebo osobitné prílohy žiadosti. Podmienka sa považuje za splnenú vzhľadom na požiadavky kladené na tovary uvádzané na trh EÚ a požiadavky kladené na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj technické normy súvisiace s realizáciou stavebných prác a inštaláciou zariadení, tvoriacich predmet projektu.

V prípade, že projekt zahŕňa aj odstránenie azbestu, je žiadateľ povinný preukázať, že bol odstránený osobou, ktorá disponuje oprávnením na tieto činnosti.

5. **Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bude recyklovaných / opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov**, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC / PEFC alebo ekvivalentné normy.

#### **Spôsob splnenia podmienky DNSH:**

Zhotoviteľ je povinný predložiť **certifikát**, ktorým bude deklarovať, že najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bolo recyklovaných / opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC / PEFC alebo ekvivalentné normy.

6. **Inštalácia nových zariadení na výrobu elektrickej energie a tepla/chladu z OZE (zariadenia na priamu výrobu elektrickej energie a tepla/chladu s využitím solárnej energie) musia spĺňať nasledovné podmienky DNSH:**

Projekt musí byť v súlade s programom odpadového hospodárstva SR a programom odpadového hospodárstva kraja, v ktorom sa zariadenie bude nachádzať, programom predchádzania vzniku odpadov, ako aj hierarchiou odpadového hospodárstva podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Pri opatreniach týkajúcich sa výroby elektriny zo solárnej energie bude prihliadané na dostupnosť a využiteľnosť zariadení a súčiastok, ktoré sú vysoko trvácne, recyklovateľné, dajú sa ľahko rozobrať a rekonštruovať. Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci efektívneho nakladania so zdrojmi sa **očakáva životnosť**

fotovoltaických (FV) a fototermitických (FT) panelov aspoň 20 rokov a meničov napätia aspoň 10 rokov.

**Spôsob splnenia podmienky DNSH:**

V prípade, ak je investícia predmetom konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zabezpečí sa splnenie požiadaviek na súlad projektu s kritériom obehového hospodárstva v rámci požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (príloha č. 11. k zákonu, hodnotenie BII. 3 – údaje o odpadoch – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi, resp. príloha č. 9 k zákonu, časť IV. 2). Splnenie podmienky, že zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie má vydané vyhlásenie o zhode sa preukazuje na základe technického listu zariadenia. Splnenie podmienky životnosti FV / FT panelov a meničov napätia je **potrebné preukázať potvrdením výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia**, alebo dokladom výrobcu o záruke zariadenia najmenej v požadovanej dĺžke životnosti zariadenia.<sup>2</sup>

7. **Inštalácia nových zariadení na výrobu elektrickej energie a tepla/chladu z OZE (zariadenia na výrobu elektrickej energie a tepla/chladu s využitím iného zdroja obnoviteľnej energie vrátane geotermálnej energie) musia spĺňať nasledovné podmienky DNSH:**

Cieľ a povaha oblasti intervencie priamo podporujú cieľ zmiernenia zmeny klímy vytvorením podmienok na využívanie energie okolitého prostredia na výrobu tepla/chladu prostredníctvom tepelných čerpadel s elektrickým pohonom za podmienky že:

- a. **prahová hodnota chladiva: potenciál globálneho otepľovania neprekročí 675<sup>3</sup>;**
- b. **sú splnené požiadavky na energetickú účinnosť stanovené vo vykonávacích nariadeniach podľa Smernice 2009/125/ES.**

**Spôsob splnenia podmienky DNSH:**

Splnenie podmienky podľa písm. a) sa preukazuje technickou dokumentáciou zariadenia. Splnenie podmienky podľa písm. b) sa **preukazuje záznamom v Európskom registri výrobkov s energetickým označením (databáza EPREL)** zaradením do jednej z dvoch najvyšších významne zastúpených tried energetickej účinnosti v zmysle čl. 7 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369.

8. **V prípade tepelných čerpadel vzduch-vzduch s menovitou kapacitou do 12 kW musí byť vnútorná a vonkajšia hladina akustického výkonu pod prahovou hodnotou stanovenou v nariadení Komisie (EÚ) č. 206/ 2012.**

**Spôsob splnenia podmienky DNSH:**

Splnenie podmienky sa preukazuje príslušným záznamom v Európskom registri výrobkov s energetickým označením (databáza EPREL).

9. Projekt, ktorého predmetom je inštalácia tepelného čerpadla s elektrickým pohonom musí byť v súlade s programom odpadového hospodárstva SR a programom odpadového hospodárstva kraja, v ktorom sa zariadenie bude nachádzať, programom predchádzania vzniku odpadov, ako aj hierarchiou odpadového hospodárstva podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Pri opatreniach týkajúcich sa výroby tepla/chladu z okolitého prostredia bude prihliadané na

<sup>2</sup> Potvrdenie výrobcu alebo doklad výrobcu je možné nahradiť technickým listom výrobku, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti.

<sup>3</sup> Toto obmedzenie sa bude uplatňovať v súlade s platným znením Nariadenia EP a Rady č. 517/2014 o o fluórovaných skleníkových plynch.

dostupnosť a využiteľnosť zariadení a súčiastok, ktoré sú vysoko trvácne, recyklovateľné, dajú sa ľahko rozobrať a rekonštruovať. Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. **V rámci efektívneho nakladania so zdrojmi sa očakáva životnosť tepelných čerpadiel s elektrickým pohonom aspoň 10 rokov.**

**Spôsob splnenia podmienky DNSH:**

V prípade, ak je investícia predmetom konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zabezpečí sa splnenie požiadaviek na súlad projektu s kritériom obehového hospodárstva v rámci požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (príloha č. 11. k zákonu, hodnotenie BII. 3 – údaje o odpadoch – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi, resp. príloha 9 k zákonu, časť IV. 2). Splnenie podmienky, že zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie má vydané vyhlásenie o zhode sa **preukazuje na základe technického listu zariadenia. Splnenie podmienky životnosti tepelných čerpadiel s elektrickým pohonom je potrebné preukázať potvrdením výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia, alebo dokladom výrobcu o záruke zariadenia najmenej v požadovanej dĺžke životnosti zariadenia<sup>4</sup>.**

---

<sup>4</sup> Potvrdenie výrobcu alebo doklad výrobcu je možné nahradiť technickým listom výrobku, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti.